

SÈRIE 1

Exercici 1. Opció A. <i>Els primers freds</i>, de Miquel Blay	5 punts
Esquema d'anàlisi	1 punt
Espai cronològic, històric i cultural	1 punt
<p>Cronologia: 1892. [S'admet finals del segle XIX]</p> <p>Context: polític, social i cultural Restauració monàrquica després de la Primera República [1873-74] període marcat per tres conflictes armats simultanis: la tercera guerra carlina, l'aixecament cantonal i la Guerra dels Deu Anys. Importància de la burgesia industrial catalana. Catalunya motor econòmic d'Espanya. Crisi política de finals de segle. Aparició de l'anarquisme: lluites obreres. Generació del 98: Unamuno, Valle-Inclán, Blasco Ibáñez, Pio Baroja, Azorín, etc. A Catalunya, Simbolisme i Decadentisme: Maragall, Alexandre de Riquer, Adrià Gual... Rusiñol.</p> <p>Art: Modernisme plàstic, arquitectònic i literari. El panorama de l'art en l'Espanya de final del segle XIX era relativament mediocre. El relatiu endarreriment econòmic i social del país s'afegia al predomini d'uns gustos estètics molt conservadors i marcadament limitats pels prejudicis ideològics i morals. El resultat era una creació artística no excessivament abundosa dependent d'uns encàrrecs no massa ambiciosos i marcats per uns forts convencionalismes estètics. Per imitació d'allò que es feia a París, a Madrid i a Barcelona es convocaven certàmens artístics, on es premiaven les obres i els autors guanyadors. <i>Primers Freds</i> va obtenir la Primera Medalla a l'Exposició Nacional de Madrid el 1892, on va ser unànimement lloada pels crítics i pel públic en general. El 1893 va ser exposada a Barcelona, al Cercle Artístic de Sant Lluc, i va ser també molt ben rebuda.</p>	<p>0,20</p> <p>0,80</p>
Estil i característiques formals i compositives	2 punts
<p>Estil: Modernista [s'accepta realista/simbolista].</p> <p>Característiques: [un mínim de 5]:</p> <p>Característiques formals: Embalum rodó. Composició tancada. Predomini de la línia corba. Gran minuciositat i realisme anatòmic: (morbidesa, plecs de la pell), Unifacialitat [un punt de vista òptim].</p>	<p>0,25</p> <p>0,35c/u</p>

<p>L'acabat de la figura masculina és extremadament realista. Amb un domini tècnic magistral, la representació de la pell, vella i arrugada, aconsegueix un efecte molt versemblant de l'aspecte d'una persona d'edat. La figura de la nena té en canvi un acabat menys descriptiu, menys detallat, de formes arrodonides, suavitzades, com una mica evanescents o vaporoses. El tema i les característiques descrites dels personatges, manifesten una clara influència del simbolisme, innovador moviment europeu de l'època.</p> <p>A banda del grup en marbre exposat a Madrid, hi ha una versió autenticada i idèntica en guix, que s'exposa a Barcelona. Un dels estudis previs al grup definitiu, que preveia representar vestides les dues figures, es troba, buidat en bronze, a Olot. Les seves dimensions són molt menors (68 cm d'alçada).</p> <p>Material: Marbre.</p>	
<p>Tema, significat i funció</p>	<p>1 punt</p>
<p>Tema: El grup està format per dues figures. Un home vell, sedent, i una nena de peu dret que s'hi recolza. L'home té els músculs en tensió, les extremitats arraulides i el rostre contret per una expressió de fred intens. La nena també té aspecte de passar fred i s'aproxima al vell en cerca d'empara. L'home mira frontalment, a l'espectador. La nena dirigeix la mirada al vell, com cercant auxili d'aquest.</p> <p>Tal com era freqüent en el seu temps, no es tracta de la representació d'un tema extret d'un paratge literari, o un esdeveniment històric ni mitològic, sinó que s'espera que l'espectador "reconstrueixi" una història la imatge de la qual representa l'obra d'art. Hom pot iniciar d'aquesta manera un "joc" imaginatiu en el qual es tracta de reconstruir una "història" inventada l'escena de la qual s'escaigui més. Una història més o menys amanida d'elements sentimentals i melodramàtics de tipus filosòfic o moral, o simplement més banals o, fins i tot, un determinat nivell de reflexió social, per bé que en format moderat i gens compromès, respecte la dissort que acompanya la pobresa, etc.</p>	<p>0,40</p>
<p>Significat: Hom ha interpretat aquesta diversitat d'aspectes com un manifest visual del gust de l'artista, que associa amb l'ancianitat l'estil "vell" (el realisme), que ha de desaparèixer i que es contraposa a l'estil "nou" (el modernisme) que, ple de joventut, s'imposarà aviat. El tema i les característiques descrites dels personatges, manifesten una clara influència del Simbolisme, innovador moviment europeu de l'època.</p>	<p>0,50</p>
<p>Funció: Decorativa.</p>	<p>0,10</p>

OPCIÓ B. Sopa Campbell's, d'Andy Warhol	5 punts
Esquema d'anàlisi	1 punt
Espai cronològic, històric i cultural	1 punt
<p>Cronologia:1965 [S'admet anys 60]</p> <p>Context històric i cultural: Període posterior a la Segona Guerra Mundial.</p> <p>Fets destacables: Guerra de Corea; creació de l'Estat d'Israel; triomf de la Revolució cubana. Sorgiment de dos grans blocs polítics sustentats per l'OTAN i el Tractat de Varsòvia. Guerra Freda.</p> <p>Trasllat del mercat artístic d'Europa [París, Berlín, Londres] a Nord-Amèrica [Nova York].</p> <p>Nous moviments artístics: Informalisme i Pop art.</p>	<p>0,20</p> <p>0,80</p>
Estil, característiques formals i tècniques	2 punts
<p>Estil: Pop Art.</p> <p>Característiques: [un mínim de 5]</p> <p>Predomini del dibuix, amb una línia negra que delimita la imatge. Representació frontal amb un cert engany visual que permet visualitzar la part superior de l'envàs.</p> <p>Canvi dels colors originals del producte, utilitzant colors llampants com ara el taronja, el verd, el groc pàl·lid, el blau turquesa i el lila.</p> <p>Colors purs i plans sense clarobscur.</p> <p>Tècnica: acrílic i serigrafia sobre tela.</p>	<p>0,25</p> <p>0,35 c/u</p>

Tema, significat i funció	1 punt
<p>Tema: l'obra mostra una simple llauna de sopa Campbell's, producte habitual en els supermercats nord-americans des de 1962. Objecte de consum aliè als pressupòsits estètics i conceptuals de l'obra d'art.</p>	0,30
<p>Significat: fer de la representació d'un objecte quotidià una nova icona de l'art del segle XX. Joc irònic sobre la societat nord-americana de consum. Crítica des dels pressupòsits del moviment <i>underground</i>,</p>	0,40
<p>Funció: reproduir de manera seriada una obra feia que el concepte d'obra única i irrepetible esdevingués un fet secundari en el món de l'art trencant amb la tradició.</p>	0,30
Exercici 2. Obra 1. Partenó	5 punts
a) Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent	1 punt
<p>Cronologia: 447-432 aC</p>	0,20
<p>Context: Època clàssica. S'inicia després de les Guerres Mèdiques en què l'Atenes de Pèricles va resultar vencedora sobre l'Imperi persa. Els pilars fonamentals de l'art grec són: l'home, la natura, la raó, l'harmonia i la bellesa. Com deia Protàgores: "l'home és la mesura de totes les coses". Moment de màxim esplendor de l'art grec. Aparició de l'ordre jònic. Construcció de l'Acròpoli, que va ser objecte d'una important campanya de monumentalització durant els anys de l'anomenada "edat d'or" de la <i>polis</i> d'Atenes (460-430). Sota el directe lideratge de Pèricles, el més influent dels ciutadans en l'Atenes democràtica, les obres varen acollir els millors artistes disponibles en el món grec. Període dels grans noms de l'estatuària grega: Policlet, Fídies, Miró, Praxíteles, Escopes i Lisip, etc. Moment dels historiadors Tucídides i Herodot. Dramaturgs: Sòfocles, Esquil i Eurípides (tragèdies); Aristòfanes (comèdies). Filosofia: Sòcrates, Plató i els sofistes.</p>	0,80

b) Digueu a quin estil pertany l'obra i enumereu QUATRE característiques de l'escultura arcaica grega	1 punt
<p>Estil: clàssic grec</p> <p>Característiques de la escultura arcaica grega:</p> <p>Tipologies: cora (<i>kóre</i>) i curos (<i>koûros</i>)</p> <p>Característiques formals: Estatisme Lleuger moviment per l'avançament de la cama en els curos (<i>koûroi</i>) i la posició del braç en les cores (<i>kórai</i>). Simetria Inexpressivitat Contenció Estereotip anatòmic Marbre de Paros policromat</p>	<p>0,20</p> <p>0,20 c/u</p>
c) Responen a les CINC qüestions següents: 1. Segons el nombre i disposició de les columnes, quin tipus de temple és el Partenó; 2. Anomena els espais d'aquest temple; 3. A quin ordre arquitectònic pertany; 4. Quina decoració té el fris. 5. Anomena dos temples més situats en el recinte de l'Acròpolis.	1 punt
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dòric octàstil i perípter monòpter 2. Pronaos, naos i opistòdom 3. Ordre dòric 4. Mètopes i tríglifs 5. Erectèon i Atena Niké o Atena Àptera 	0,20 c/u
d) Expliqueu el significat i la funció del Partenó	1 punt
<p>Significat: relleus de Fídies dedicats a Atena i Posidó al frontó oriental i en les mètopes escenes de la gigantomàquia, l'amazonomàquia i la centauiromàquia i en el fris la processó de les panatenees.</p> <p>Funció: temple dedicat a Atena Pàrtenos, com a casa de Déu. Ofrena als deus i demostració de la grandesa d'Atenes.</p>	<p>0,70</p> <p>0,30</p>
e) Enumereu QUATRE característiques formals de l'ordre dòric.	1 punt
<ol style="list-style-type: none"> 1. Columna sense base. 2. La columna reposa sobre una estilòbata i un estereòbat. 3. Fust estriat. 4. Entaulament amb arquitrau llis, fris i cornisa. 5. Fris amb mètopes i tríglifs. 6. Cornisa amb frontó. 	0,25 c/u

Exercici 2. Obra 2. <i>Majestat Batlló</i>	5 punts
a) Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent.	1 punt
<p>Cronologia: mitjan segle XII.</p> <p>Context històric i cultural: és l'època de plenitud feudal, d'economia agrària, en què apareix l'orde del Císter. Es prediquen les croades. S'inicia l'eclosió del gòtic i el creixement de les ciutats, i s'accentuen els intercanvis culturals i comercials. La cultura és encara eminentment religiosa però, justament en créixer les ciutats, sorgeixen algunes manifestacions de caràcter civil que aniran afirmant-se fins a fer-se les més importants. Incipient burgesia. Forta influència de l'Església.</p>	<p>0,20</p> <p>0,80</p>
b) Digueu a quin estil pertany l'obra i enumereu QUATRE característiques formals o conceptuals de la pintura gòtica.	1 punt
<p>Estil: romànic</p> <p>Característiques de la pintura gòtica:</p> <p>Tècnica: Abandonament de la pintura al fresc [a excepció d'Itàlia] i generalització de la pintura sobre taula [retaules al tremp i inici de la pintura a l'oli a Flandes. Auge de la miniatura i la pintura de vitralls.</p> <p>Temàtiques: Religiosa: vida de Jesús i Maria, escenes dels Apòcrifs i vides de sants. [hagiografia: llegenda àuria de laume de Voragine]. Civil: retrats</p> <p>Característiques formals i compositives: Predomini del dibuix Cànon i proporcions naturals Expressivitat facial Fons daurat, amb inicis de fons arquitectònics i paisatgístics</p> <p>Estils: Francogòtic o lineal Italogòtic Internacional o cortesà Flamenc</p>	<p>0,20</p> <p>0,20 c/u</p>

c) Expliqueu CINC característiques formals, compositives o tècniques d'aquesta obra.	1 punt
<p>Característiques Embalum rodó i alt relleu. Unifacialitat. Composició frontal; hieràtica i simètrica. Mirada inexpressiva. Rigidesa. Geometrització. Tècnica i materials: talla de fusta de xiprer policromada amb pintura al tremp.</p>	0,20 c/u
d) Expliqueu el tema, el significat i la funció de l'obra.	1 punt
<p>Tema: la tradició ha transmès la llegenda que la primera majestat, anomenada <i>Volto Santo</i> o <i>Crist de Beirut</i>, va ser esculpida per Nicodem, que juntament amb Josep d'Arimatea va davallar el cos de Jesús de la creu i el va sepultar.</p> <p>Significat: és la imatge del Crist triomfant davant del Crist sofrent representat nu i clavat a la creu.</p> <p>Funció: devocional.</p>	<p>0,50</p> <p>0,40</p> <p>0,10</p>
e) Definiu QUATRE d'aquests CINC termes: pintura al tremp; frontal; deambulatori; rosassa; volta de creueria.	1 punt
<p>pintura al tremp: tècnica pictòrica que utilitza pigments que es mesclen amb rovell d'ou, oli i aigua.</p> <p>frontal: parament de fusta, metall, pedra o seda que adorna el davant d'un altar.</p> <p>deambulatori: corredor o passadís semicircular d'una església que serveix perquè hi transitin els fidels i els visitants sense dificultar la celebració litúrgica. Es troba a la part posterior i al voltant del presbiteri, darrere l'altar.</p> <p>rosassa: obertura circular en un mur, amb tancament de vitralls, usualment acolorits, emprada sobretot a les esglésies i a les catedrals gòtiques.</p> <p>volta de creueria: també dita <i>ogival</i>. Volta creada per dos arcs apuntats que s'entrecreuen en diagonal i formen els nervis, amb una clau comú.</p>	0,25 c/u

Exercici 2. Obra 3. <i>Dànae</i> , de Ticià	5 punts
a) Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent	1 punt
<p>Cronologia: 1553-1554.</p> <p>Context: importància de la República de Venècia com a potència del comerç marítim. Lluita contra el turc. Concili de Trento [1541-1563] contra la Reforma protestant. Lluites catòlics <i>versus</i> protestants. Humanisme. Carles V, emperador del Sacre Imperi Romanogermànic. Francesc I, rei de França. Nou poder de l'Església a Roma després del Saco de Roma per les tropes Imperials [1527]. En l'art: confrontació entre el dibuix [Roma] enfront el color [Venècia].</p>	<p>0,20</p> <p>0,80</p>
b) Digueu a quin estil pertany l'obra i enumereu QUATRE característiques formals o conceptuals de la escultura d'aquest estil.	1 punt
<p>Estil: renaixentista</p> <p>[S'admeten característiques del <i>quattrocento</i> i el <i>cinquecento</i>]</p> <p>Característiques de l'escultura renaixentista: Tècnica: escultura d'embalum rodó i relleu. Materials: marbre i bronze. A Espanya: fusta daurada i policromada. Característiques formals de l'escultura del <i>quattrocento</i>: Proporcionalitat. Cànon de 9 caps. <i>Contrapposto</i>. Tipologies: religiosa, civil [retrat i retrat eqüestre], monuments funeraris, cantories, pulpits, etc.</p> <p>Característiques formals de l'escultura de <i>cinquecento</i>: Forma serpentina. Utilització de diversos blocs de material. Multifacialitat [múltiples punts de vista]. Cànon allargat. Tipologies: religiosa; històrica, retrat, retrat eqüestre, tombes, etc.</p>	<p>0,20</p> <p>0,20c/u</p>

c) Expliqueu CINC característiques formals, compositives o tècniques d'aquesta obra.	1 punt
<p>Característiques: Característiques formals: domini del traç obert, la llum i el color sobre el dibuix. Característiques compositives: L'obra està dividida en dues parts mitjançant una forta diagonal. S'aconsegueix un gran efectisme atmosfèric gràcies a l'aplicació del <i>sfumato</i>, apreciable en els contorns de la jove, i l'ús d'una gamma cromàtica de tonalitats càlides, com el vermell o el groc.</p> <p>Tècnica: oli sobre tela.</p>	0,20 c/u
d) Expliqueu el tema, significat i funció de l'obra.	1 punt
<p>Tema: segons la mitologia grega, un oracle havia anunciat al rei d'Argos que un dia moriria en mans del fill de la seva filla Dànae, per la qual cosa va decidir tancar-la en una torre de bronze per mantenir-la allunyada dels seus pretendents. No obstant això, Zeus va aconseguir fecundar la jove princesa convertit en pluja d'or. Fruit d'aquesta unió naixeria Perseu, qui amb el temps mataria accidentalment el seu avi amb un disc.</p> <p>Significat: Durant l'Edat Mitjana, el mite de Dànae va ser un símbol de castedat i, al seu torn, un exemple de la concepció d'una verge per intervenció divina, fet que s'interpretava, per tant, com a prefiguració de l'Anunciació. No obstant això, durant el Renaixement el mite de Dànae va recuperar la seva concepció pagana, i es va convertir en una temàtica molt popular entre els pintors, ja que permetia poder retratar el nu femení. Ticià no en va ser una excepció, i va realitzar fins a un total de tres versions diferents del mateix tema.</p> <p>Funció: decorativa.</p>	0,50 0,40 0,10
e) Enumereu cinc obres pictòriques renaixentistes i esmenteu-ne els autors.	1 punt
<p>Botticelli: <i>Naixement de Venus</i>; <i>Naixement de la Primavera</i> Rafael: <i>L'Escola d'Atenes</i> Leonardo: <i>La Maredeu de les roques</i>, <i>La Gioconda...</i> Miquel Àngel: <i>La volta de la capella Sixtina</i>; <i>Judici Final...</i> El Greco: <i>L'enterrament del senyor d'Orgaz</i>;</p> <p>Entre d'altres pintors renaixentistes.</p>	0,20 c/u